

Mgr. Marie Benešová, advokátka,
T.G. Masaryka 727, Kladno PSČ 272 00,
pobočka: Na Jetelce 69/2, Praha 9 – Vysočany, PSČ 190 00,

Vaše značka: 91/4/2011/LP

Věc: Posouzení veřejné podpory Severočeskému divadlu opery a baletu

1) Zadání klienta

Ústecký kraj hodlá společně se Statutárním městem Ústí nad Labem (dále jen „UL“) založit společnost s ručením omezeným (dále jen „společnost“ nebo „sro“), do které hodlá vložit peněžitý vklad ve výši 150 mil. Kč s tím, že ke vzniku společnosti splatí 50 mil. Kč a do 5 let (zatím ještě není dohodnut harmonogram) zbytek. UL zpracovalo návrh společenské smlouvy, který byl projednáván, byly vzneseny zásadní připomínky a AK UL je přepracovává. Předmět činnosti by měl obecně odpovídat rozsahu činnosti dle přiložené zřizovací listiny. UL si nechalo zpracovat stanovisko k problematice veřejné podpory, které přikládáme. Jednání teprve odstartovala, čeká nás i schůzka s daňovým poradce. Předpokládáme však to, že společnost nebude založena za účelem podnikání. Divadlo je historicky ztrátové. Navíc díky „nepodnikatelské“ společnosti by mělo dojít k osvobození od DPH. Ještě Vám zašleme rozpočet divadla na letošní rok, nemělo by dojít k odlišnému hospodaření ani v průběhu dalšího roku.

Požadavek:

Posouzení veřejné podpory ze strany Ústeckého kraje při založení společnosti a financování v uvedené výši.

2) Stanovisko – veřejná podpora

Podle článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské Unie („Smlouva“) jsou zakázány podpory poskytované **v jakékoli formě** státem nebo ze státních (veřejných) prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy (pokud Smlouva nestanoví jinak – výjimky).

Pouze jsou-li všechny tyto znaky splněny (přítomny) současně (**kumulativně**), jedná se o veřejnou podporu, tzn. je-li možné prokázat, že jeden z uvedených prvků není naplněn, o státní pomoc se nejedná.

Pro posouzení veřejné podpory není relevantní forma poskytnutí finančních prostředků ani právní forma jejího příjemce.

V rámci zvažování poskytnutí finanční podpory Severočeskému divadlu opery a baletu po jeho transformaci na společnost s ručením omezeným byl na základě zadání Statutárního města Ústí nad Labem AK ROWAN LEWGAL zpracován právní rozbor z hlediska pravidel pro poskytování veřejné podpory.

Z právního rozboru AK ROWAN LEGAL vyplývá, že v případě poskytnutí finanční podpory transformovanému Severočeskému divadlu opery a baletu o zakázanou veřejnou podporu nepůjde.

Jsme přesvědčeni, že se závěry právního rozboru ROWAN LEGAL je možno se v zásadě ztotožnit. V daném případě totiž patrně nebudou naplněny kumulativně všechny znaky zakázané veřejné podpory, protože poskytnutá podpora nebude způsobilá narušit nebo ohrozit hospodářskou soutěž.

a) K absenci narušení nebo ohrožení hospodářské soutěže na společném trhu

Z předložených podkladů (rozpočet na rok 2011, výhledy hospodaření 2012-2015) vyplývá, že činnost Severočeského divadla opery a baletu (SDOB) je dlouhodobě vysoce ztrátová a bez dotací z veřejných prostředků by nebyla možná. Náklady na činnost SDOB jsou cca 5x vyšší než výnosy jeho činnosti. **Pokud tak není SDOB řízeno zcela ne hospodárně, lze konstatovat, že činnost SDOB (balet a operu) nelze v regionu Ústeckého kraje na stávající úrovni vykonávat tržně, tj. se ziskem. O narušení hospodářské soutěže tak nelze vůbec uvažovat, protože žádná neexistuje.**

I pokud by bylo možno uvažovat o tom, že činnost (balet a operu) SDOB je možno uskutečňovat se ziskem, nemůže vzhledem k jeho regionálnímu charakteru (předpokládáme, že převážná část publika je tvořena obyvateli Ústeckého kraje) a vzhledem k charakteru jeho činnosti docházet k narušení hospodářské soutěže na společném trhu, neboť činnost SDOB není provozována v konkurenčním prostředí, což vyplývá z následujícího:

- Jedná se o jediné divadlo v regionu, které provozuje operu a balet. Nejbližší opera a balet se nacházejí v Drážďanech a v Praze, navíc se jedná o scény zcela jiného kvalitativního charakteru s mezinárodním významem, které jistě nejsou přímými konkurenty SDOB (nelze patrně dovozovat, že návštěvník uvedených scén zvažuje rovnocenně návštěvu SDOB).
- Další divadla v regionu mají podle našich informací zcela odlišné zaměření a nepůsobí tak na stejném relevantním trhu. Ani zde tedy nelze dovodit existenci konkurenčního prostředí mezi jednotlivými divadly.

Na základě výše uvedeného je možné uzavřít, že hospodářská soutěž v daném případě narušena nebude.

b) Absence ovlivnění obchodu mezi státy EU

Vzhledem k regionálnímu charakteru SDOB (pouze 1% zahraničních návštěvníků) a nepravděpodobnosti, že by obdobnou činnost začal v regionu Ústeckého kraje provozovat subjekt z jiné země EU (vzhledem k vysoké ztrátovosti), patrně není naplněn ani tento znak.

3) Způsob poskytnutí dotace

Ze zadání vyplývá, že finanční prostředky by měly být SDOB poskytnuty peněžitým vkladem do s.r.o., na kterou má být SDOB transformováno.

Podle ust. § 17 zákona č. 129/2000 Sb. musí být majetek kraje využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajícími se zákonem vymezené působnosti. Takovou působností je nepochybně i zajišťování kulturních potřeb občanů kraje.

Rovněž Evropská komise ve své rozhodovací praxi zdůrazňuje¹, že je důležité, aby poskytovatel stanovil podmínky poskytnutí finančních prostředků a aktivně sledoval plnění kritérií pro jejich použití. V případě nedodržení tohoto postupu nelze vyloučit, že poskytnuté prostředky budou použity na financování činnosti, u které mohou být naplněny znaky zakázané veřejné podpory.

Na základě uvedeného je nutné doporučit, aby byly podmínky poskytnutí finančních prostředků ze strany Ústeckého kraje jasně specifikovány a aby měl Ústecký kraj dostatečné možnosti způsob použití finančních prostředků kontrolovat. Doporučujeme konkrétně stanovit, na jaký účel jsou prostředky poskytovány, tj. k sanování provozní ztráty a financování investic sloužících k rozvoji ztrátové činnosti SDOB.²

Za zcela vhodný způsob poskytnutí většiny finančních prostředků nelze považovat poskytnutí prostředků formou peněžitého vkladu do s.r.o., neboť peněžitý vklad nelze poskytnout s podmínkou použití prostředků na určitý účel³ a nelze požadovat jejich vrácení v případě zneužití. Jistě je však účelné uvažovat o účasti Ústeckého kraje v zakládané s.r.o., neboť jako společník s.r.o. bude mít možnost hospodaření s.r.o. částečně ovlivňovat a možnost spoluvytvářet koncepci činnosti s.r.o. Lze rovněž uvažovat o založení obecně prospěšné společnosti, čímž by byl jasně deklarován účel

---

¹ Např. rozhodnutí Evropské komise č. N 497/2006 - Česká republika, Městský dům Přerov

² Z uvedeného předpokladu ve svém stanovisku ostatně vychází i AK ROWAN LEGAL (druhý odstavec na str. 2)

³ Z předloženého návrhu společenské smlouvy navíc vyplývá, že předmětem činnosti s.r.o. mají být i činnosti, které mohou být ziskové.

činnosti SDOB, tj. poskytování obecně prospěšných služeb veřejnosti, kterými nepochybně kulturní služby jsou.

Převážnou část finančních prostředků však doporučujeme poskytovat na základě smlouvy o dotaci, která stanoví podmínky poskytnutí prostředků a sankce za nedodržení těchto podmínek. Lze patrně uvažovat o rámcové smlouvě, ve které by Ústecký kraj deklaroval ochotu poskytovat dotace na ztrátovou činnost SDOB do určité výše v budoucnu. Konkrétní výše dotace by byla na každý rok určena v závislosti na předpokládané provozní ztrátě a plánovaných investicích potřebných pro rozvoj baletu a opery.

4) Závěr

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že zamýšlené poskytnutí finančních prostředků SDOB nebude patrně představovat zakázanou veřejnou podporu, neboť nebudou naplněny všechny znaky této zakázané podpory.

Doporučujeme finanční prostředky poskytnout tak, aby Ústecký kraj mohl jejich použití kontrolovat a v případě jejich zneužití požadovat jejich vrácení. Část finančních prostředků je jistě možné vložit jako peněžitý vklad (např. prostředky nutné na úhradu již zřejmé ztráty nebo nutné investice) do zakládané právnické osoby s účastí Ústeckého kraje, většinu však doporučujeme poskytnout na základě smlouvy o dotaci.

V Praze dne 22.9.2011

JUDr. Ivo Beránek
Mgr. Ing. Ondřej Blaha
Mgr. Marie Benešová